

Zarządzenie Nr 105
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH
z dnia 19 grudnia 2025 roku.
w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny
odnowień naturalnych w Lasach Państwowych
(znak: ZG.7010.10.2025)

Na podstawie art. 33 ust. 1 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567) oraz § 8 ust. 1 pkt 1 statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do Zarządzenie nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zarządza się, co następuje.

§ 1

W celu uproszczenia procedur oraz zwiększenia możliwości uznawania odnowień naturalnych wprowadzam do stosowania znowelizowane zalecenia w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Ustala się założenia wskaźnikowe dotyczące procentowego udziału odnowień naturalnych w odnowieniach i zalesieniach ogółem dla poszczególnych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych do osiągnięcia średniorocznie w okresie od 2026 do 2035 - załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Traci moc Zarządzenie Nr 58/2012 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 sierpnia 2012 r.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 01.01.2026 r.

Dyrektor Generalny
Lasów Państwowych

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH**

Ada Wasiak

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 105 z dnia 19. grudnia 2025 r.
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
(Znak spr.ZG.7010.10.2025)

ZALECENIA W ZAKRESIE UZNAWANIA, EWIDENCJONOWANIA I OCENY ODNOWIEŃ NATURALNYCH

Wstęp

Głównym celem hodowli lasu jest zachowanie lasów istniejących i kształtowanie nowych, z respektowaniem procesów naturalnych poprzez stopniowe osiągnięcie stanów równowagi dynamicznej w ekosystemach leśnych a także wzmacnianie ochrony leśnych zasobów przyrodniczych. Realizacja tego celu jest możliwa dzięki racjonalnemu wykorzystaniu naturalnego odnowienia lasu.

Analiza celowości wykorzystania odnowienia naturalnego powinna uwzględniać korzyści wynikające z objęcia postępowaniem hodowlano-ochronnym tych odnowień. Ocena wartości hodowlanej inicjowanych i pojawiających się spontanicznie naturalnych odnowień oraz wynikające z niej potrzeby dotyczące zabiegów hodowlano-ochronnych powinny uwzględniać warunki ekologiczne odnawianej powierzchni i zróżnicowanie warunków przyrodniczych na danym obszarze. Tym samym konieczne jest zróżnicowanie progów wymagań decydujących o uznaniu inicjowanych i spontanicznie pojawiających się odnowień naturalnych.

Każde powstałe odnowienie naturalne powinno być traktowane indywidualnie, a decyzja o jego uznaniu powinna zostać podjęta w oparciu o kryteria ustalone w ramach nadleśnictwa. Od momentu zainicjowania lub stwierdzenia na gruncie odnowienia naturalnego należy je monitorować, a w miarę potrzeb podejmować działania zmierzające do poprawy jego jakości i zdrowotności. Wykonywane zabiegi odnosimy do konkretnego adresu leśnego. Zabiegi hodowlano-ochronne mogą być wykonywane przed uznaniem odnowienia naturalnego.

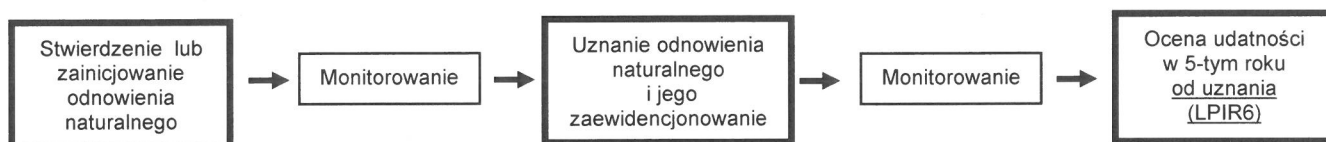
Zalecenia dotyczą wszystkich odnowień naturalnych gatunków drzew leśnych, zainicjowanych i powstałych samorzutnie, pod okapem drzewostanu i na powierzchni otwartej.

I. UZNAWANIE

1. Dla potrzeby niniejszych zaleceń pojęcie „*odnowienie naturalne*” oznacza:
 - a. odnowienie inicjowane i powstałe samorzutnie z obsiewu górnego lub bocznego gatunków drzew leśnych, w drzewostanach przewidzianych do cięć rębnych i przebudowy, na powierzchni otwartej i pod okapem drzewostanu,
 - b. odnowienie w drzewostanach nieobjętych planem cięć rębnych,
 - c. odnowienie powstałe samorzutnie na powierzchniach przeznaczonych do odnowienia – na haliznach i płazowinach,
 - d. odnowienie na powierzchniach przeznaczonych do wprowadzania dolnego piętra i do odnowienia (dolesienia) luk,
 - e. sukcesję naturalną na powierzchniach przeznaczonych do zalesienia, w tym na gruntach porolnych i nieużytkach,
 - f. odnowienie odroślowe.

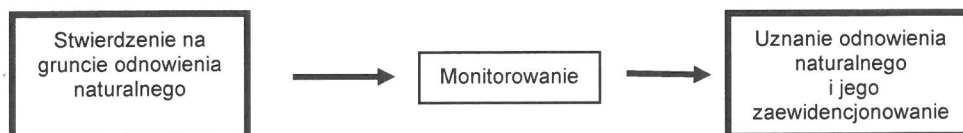
2. Sposób postępowania przy uznawaniu i ocenie odnowień naturalnych przedstawiają poniższe schematy:

- a. w odniesieniu do odnowień naturalnych (nalotów, podrostów i młodników) zainicjowanych lub powstałych samorzutnie o przeciętnej wysokości poniżej 2 metrów,

planowe zabiegi hodowlano-ochronne

- b. w odniesieniu do istniejących podrostów, młodników i starszych faz rozwojowych drzewostanów (o przeciętnej wysokości powyżej 2 metrów).

planowe zabiegi hodowlano-ochronne

2. Podstawą uznania odnowień naturalnych za przydatne do dalszej hodowli są kryteria przyjęte i wprowadzone zarządzeniem nadleśniczego. Kryteria powinny opisywać cechy odnowienia naturalnego, jakie w warunkach nadleśnictwa gwarantują osiągnięcie sukcesu hodowlanego.
3. Decyzję o uznaniu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy.

4. Wykonawca planu urządzenia lasu powinien sporządzić wykaz odnowień naturalnych, z rozróżnieniem na odnowienia uznane i nieuznane, na etapie opracowywania projektu tego planu.
5. Nadawanie cech naturalności drzewostanu powinno odbywać się na etapie sporządzania projektu planu urządzenia lasu na podstawie dokumentacji z bieżącego dziesięciolecia przekazanej wykonawcy planu przez nadleśnictwo.
6. Decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę planu urządzenia lasu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. Sam fakt opisanie odnowienia naturalnego w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania.
7. Dane odnowienie naturalne może być uznane tylko raz. Podstawą uznania odnowienia jest protokół. Przykładowy wzór protokołu podany jest w załączniku nr 1a. Do każdego uznanego odnowienia naturalnego należy sporządzić szkic założenia uprawy, który może być jednocześnie protokołem uznania odnowienia naturalnego. W rębniach złożonych w których odnowienia naturalne powstają powierzchniowo nie tworząc dużych, zwartych płatów, wystarczające jest wskazanie na szkicu zasięgu strefy odnowień bez konieczności umieszczania na nim poszczególnych ośrodków odnowieniowych.
8. Od momentu zainicjowania lub stwierdzenia samoistnego pojawienia się, odnowienie naturalne powinno być monitorowane pod kątem stopnia pokrycia, przydatności hodowlanej, określenia (zaplanowania) potrzeb pielęgnacyjnych i ewentualnych uzupełnień. Formą monitoringu odnowień naturalnych może być ich coroczna lustracja, służąca ujęciu potrzeb hodowlano-ochroniarskich w planie gospodarczym na kolejny rok. Nadleśniczy może ustalić inny sposób prowadzenia monitoringu.
9. Na powierzchniach szczególnie trudnych do odnowienia – podmokłych, zabagnionych, zmrzowiskach, pędraczyskach itp. – każde pojawiające się odnowienie naturalne, bez względu na jego jakość hodowlaną, można zaakceptować i poddać procedurze uznania. Odnowienie naturalne niezgodne z celem hodowlanym może zostać wykorzystane jako element kształtowania złożonej struktury drzewostanu, przedplon lub jako drzewostan przejściowy.
10. Odnowienie naturalne, w tym w szczególności pojawiające się na gruntach przeznaczonych do zalesienia, które nie spełnia kryteriów uznania może być wykorzystywane do celów osłonowych, pielęgnacyjnych i przedplonowych.
11. W przypadku pozostałych powierzchni, gdzie pojawiło się odnowienia naturalne, niezgodne z celem hodowlanym może ono zostać wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach zaakceptowane i poddane procedurze uznania zgodnie z decyzją nadleśniczego.

II. EWIDENCJONOWANIE

1. Odnowienie naturalne wprowadza się do „Systemu Planów” w roku jego uznania, natomiast modyfikację opisu taksacyjnego dokonuje się nie później niż podczas aktualizacji zdarzeń gospodarczych danego roku.

2. Dla każdej uznanej powierzchni odnowienia naturalnego należy założyć dwie pozycje planu np. ODN-ZRB i ODN-ZRBN.
3. Pozycja planu z grupą czynności ODN-ZRB aktualizuje całą powierzchnię wydzielenia, bez względu na to jaka jego część została wprowadzona z sadzenia lub siewu, a jaka naturalnie. Powierzchnia ta powinna wynikać z rębni rozliczonej w planie cięć, np.:

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA (144/1419)							
Typ obiektu (P) Adres obiektu (11-25-1-02-304 -h -01) ()							
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU (1/1)							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2024)	(202428081)	(POZ)	(IB)	(---)	(ZDZIS)	(2024.05.15)	(T)(T)
()	()	()	()	()	()	()	()
Plan		Wykonanie		Plan		Wykonanie	
Czynność	(CWD-D)	(M3)	Koszt czynn	(69,150.00)	(77,334.00)
Il. czyn	(922.00)	(1031.12)	Mater.	(((
W.prod	(0.00)	(75,568.25)	Og.	(69,150.00)	(
INFO DLA POZYCJI							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(POW MANP)	(2.76	(HA)	(POW MANW)	(2.76	(HA)		
(POW ODNP)	(2.76	(HA)	(POW ODNW)	(2.76	(HA)		
(POW ODZP)	(2.63	(HA)	(POW ODZW)	(2.63	(HA)		

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA (4/151)							
Typ obiektu (P) Adres obiektu (11-25-1-01-260 -h -00) ()							
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU (1/1)							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2024)	(202428060)	(POZ)	(IIA)	(---)	(PAWEL)	(2024.02.05)	(T)(T)
()	()	()	()	()	()	()	()
Plan		Wykonanie		Plan		Wykonanie	
Czynność	(CWD-D)	(M3)	Koszt czynn	(27,255.00)	(24,006.52)
Il. czyn	(345.00)	(303.88)	Mater.	(((
W.prod	(0.00)	(32,308.14)	Og.	(27,255.00)	(
INFO DLA POZYCJI							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(POW MANP)	(2.07	(HA)	(POW MANW)	(2.07	(HA)		
(POW ODNP)	(1.25	(HA)	(POW ODNW)	(1.25	(HA)		
(POW ODZP)	(1.25	(HA)	(POW ODZW)	(1.25	(HA)		

Grupa czynności ODN-ZRBN służy do zaewidencjonowania powierzchni odnowienia naturalnego.

4. Zasada jest traktowanie odnowienia naturalnego jako: "w tym".
5. Odnowienie naturalne w udziale 50% i więcej powierzchni zredukowanej do odnowienia pozwala uznać całą powierzchnię jako odnowioną naturalnie.
6. W uzasadnionych przypadkach sadzenie na części powierzchni przewidzianej do odnowienia naturalnego może być wykonane przed jego uznaniem, jeżeli ma ono na celu np. wykorzystanie najlepszych warunków do odnowienia na powierzchniach narażonych na intensywny rozwój roślinności uciążliwej.
7. Możliwy sposób ewidencjonowania odnowień naturalnych przedstawiają poniższe przykłady. Podano w nich grupy czynności dotyczące odnowienia zrębów na powierzchniach otwartych, przy czym przyjęto założenie, że te same zasady znajdują zastosowanie dla wszystkich grup czynności wykorzystywanych do ewidencjonowania odnowień naturalnych:

A. Grupy czynności wykorzystywane do ewidencji odnowień naturalnych.

Kod i nazwa grupy czynności			Kod i nazwa MPK	
23120	ODN-ZRBN	naturalne odnowienie zrębów	231	Odnowienia i zalesienia
23121	ODN-HALN	naturalne odn.halizn,płazowin	231	Odnowienia i zalesienia
23122	ODN-PORN	nat.zales.poroInych(sukcesja)	231	Odnowienia i zalesienia
23123	ODN-ZŁOŹN	nat.odnow.w rębniach złożonych	231	Odnowienia i zalesienia
23124	ODN-LUKN	naturalne odnowienie luk	231	Odnowienia i zalesienia
23125	ODN-IIPN	naturalne odnowienie II piętra	231	Odnowienia i zalesienia
23126	ODN-NIEUN	nat.odnow.nieużytków(sukcesja)	231	Odnowienia i zalesienia
23181	NAT-WPG	wyprz.prz.gleby pod odnow.nat.	231	Odnowienia i zalesienia
2341	PBD-WPG	wyprzedz.przyg.gl.przeb.dstan.	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2347	PBDODNRBN	odnow.nat.pod przebud.rębnie	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2348	PBD-ODNLN	odnow.nat.pod przebudowę luki	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2349	PBDODNIIN	odnow.nat.pod przeb. II piętro	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2350	PBDODNHAN	odnow.nat.pod przebud.halizn	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2353	PBD-ODNN	odnow.nat.pod przebud.zręby	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP

B. Przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne.

NAT-WPG (wyprzedzające przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne) w tej grupie czynności należy ewidencjonować prace związane z przygotowaniem gleby pod odnowienia naturalne z zakresu odnowień i zalesień (mpk 231).

PBD-WPG (wyprzedzające przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne pod przebudowę drzewostanów) w tej grupie czynności należy ewidencjonować wyprzedzające przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne w ramach przebudowy (mpk 235).

Niezależnie od sposobu odnowienia nie korygujemy grupy czynności dotyczącej kosztów wyprzedzającego przygotowania gleby.

C. Ewidencjonowanie odnowień naturalnych:

Do zaewidencjonowania powierzchni uznanego odnowienia naturalnego należy zawsze założyć dwie grupy czynności, np.: ODN-ZRB i ODN-ZRBN i analogicznie dla pozostałych grup czynności służących do ewidencji odnowień naturalnych (np. ODN-ZŁOŹ i ODN-ZŁOŹN; PBD-ODNL i PBD-ODNLN; ODN-POR i ODN-PORN).

EWIDENCJA ODNOWIEŃ DLA GRUPY CZYNNOŚCI ODN-ZRBN:

Grupa czynności ODN-ZRBN (*naturalne odnowienie zrębów*) mówi nam o powierzchni uznanego odnowienia naturalnego. Jediną czynność jaką zakładamy w tej grupie czynności to czynność do aktualizacji AKT HA.

W zależności od udziału odnowienia naturalnego w powierzchni zredukowanej do odnowienia zewidencjonujemy ją następująco:

- a. Udział odnowienia naturalnego **50 % i więcej w powierzchni zredukowanej** do odnowienia pozwala uznać całą powierzchnię jako odnowioną naturalnie. Należy założyć pozycję planu dla grupy czynności ODN-ZRBN, z czynnością aktualizującą i wartością równą powierzchni do odnowienia rejestrowaną w planie cięć. W tym przypadku powierzchnia AKT HA zarówno dla grupy czynności ODN-ZRB jak i ODN-ZRBN będzie taka sama.

Akcja: ... 1-Czyn 2-Mat 3-Prod 4-Księg 5-Kontrola 6-Opis ...						
Zarządzanie czynnościami do pozycji planu						
----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----(6/7)-----						
Typ obiektu (P)	Adres obiektu (11-25-1-02-291 -i -00)()					
----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU -----(1/3)-----						
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw Z A
(2026)	(202630180)	(HOD)	(ODN-ZRBN)	(---) ()	()	() (N) (N)
(2026)	(202630179)	(HOD)	(ODN-ZRB)	(---) ()	()	() (N) (N)
(2023)	(202327270)	(HOD)	(NAT-WPG)	(---) (PAWEL)	(2023.03.01)	(N) (N)
()	()	()	()	()	()	() () ()
()	()	()	()	()	()	() () ()
----- Plan ----- Wykonanie ----- Plan ----- Wykonanie						
Czynność	(AKT HA)	(HA)	Koszt czynn(0.00)	()
Il. czyn(1.80)	(1.80)	Mater.(()	()
W.prod(()	()	Og.(0.00)	(0.00)
----- INFO DLA POZYCJI -----						
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	
(UWAGI)	()	(----)	(KOD KLESK)	()	(----)	
(KOD UMOWY)	()	(----)	(KOD ZAD)	()	(----)	

Akcja: ... 1-Czyn 2-Mat 3-Prod 4-Księg 5-Kontrola 6-Opis ...						
Zarządzanie czynnościami do pozycji planu						
----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----(6/7)-----						
Typ obiektu (P)	Adres obiektu (11-25-1-02-291 -i -00)()					
----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU -----(2/3)-----						
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw Z A
(2026)	(202630180)	(HOD)	(ODN-ZRBN)	(---) ()	()	() (N) (N)
(2026)	(202630179)	(HOD)	(ODN-ZRB)	(---) ()	()	() (N) (N)
(2023)	(202327270)	(HOD)	(NAT-WPG)	(---) (PAWEL)	(2023.03.01)	(N) (N)
()	()	()	()	()	()	() () ()
()	()	()	()	()	()	() () ()
----- Plan ----- Wykonanie ----- Plan ----- Wykonanie						
Czynność	(AKT HA)	(HA)	Koszt czynn(0.00)	()
Il. czyn(1.80)	(1.80)	Mater.(()	()
W.prod(()	()	Og.(0.00)	(0.00)
----- INFO DLA POZYCJI -----						
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	
(UWAGI)	()	(----)	(KOD KLESK)	()	(----)	
(KOD UMOWY)	()	(----)	(KOD ZAD)	()	(----)	

b. Udział odnowienia naturalnego poniżej 50 % w powierzchni zredukowanej do odnowienia – cała uprawa traktowana jest jako z sadzenia lub siewu. Należy założyć pozycję planu dla grupy czynności ODN-ZRBN, z czynnością aktualizującą i wartością równą powierzchni odnowienia naturalnego.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----(1/1)-----							
Typ obiektu (P)		Adres obiektu (11-25-1-02-291 -a -00)()					
----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU -----(1/17)-----							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2026)	(202630180)	(HOD)	(ODN-ZŁOŹN)	(---)	()	()	(N)(N)
(2026)	(202630179)	(HOD)	(ODN-ZŁOŹ)	(---)	()	()	(N)(N)
(2024)	(202430157)	(OCHRL)	(O-GRODZS)	(---)	(PAWEL)	(2024.11.29)	(N)(N)
(2023)	(202327270)	(HOD)	(NAT-WPG)	(---)	(PAWEL)	(2023.03.01)	(N)(N)
(2023)	(202327125)	(POZ)	(IIA)	(NK)	(PAWEL)	(2023.01.12)	(T)(T)+
Plan		Wykonanie			Plan		Wykonanie
Czynność (AKT HA)		(HA)	Koszt czynn(0.00)(()
Il. czyn(0.75)		(0.75)	Mater.(()		()
W.prod()		()	Og.(0.00)(0.00)
----- INFO DLA POZYCJI -----							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(UWAGI)	()	(----)	(KOD KLESK)	()	(----)		
(KOD UMOWY)	()	(----)	(KOD ZAD)	()	(----)		
()	()	()	()	()	()		

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
Szukanie danych							
----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----(1/1)-----							
Typ obiektu (P)		Adres obiektu (11-25-1-02-291 -a -00)()					
----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU -----(2/17)-----							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2026)	(202620180)	(HOD)	(ODN-ZŁOŹN)	(---)	()	()	(N)(N)
(2026)	(202620179)	(HOD)	(ODN-ZŁOŹ)	(---)	()	()	(N)(N)
(2024)	(202430157)	(OCHRL)	(O-GRODZS)	(---)	(PAWEL)	(2024.11.29)	(N)(N)
(2023)	(202327270)	(HOD)	(NAT-WPG)	(---)	(PAWEL)	(2023.03.01)	(N)(N)
(2023)	(202327125)	(POZ)	(IIA)	(NK)	(PAWEL)	(2023.01.12)	(T)(T)+
Plan		Wykonanie			Plan		Wykonanie
Czynność (AKT HA)		(HA)	Koszt czynn(0.00)(()
Il. czyn(1.80)		(1.80)	Mater.(()		()
W.prod()		()	Og.(0.00)(0.00)
----- INFO DLA POZYCJI -----							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(UWAGI)	()	(----)	(KOD KLESK)	()	(----)		
(KOD UMOWY)	()	(----)	(KOD ZAD)	()	(----)		
()	()	()	()	()	()		

EWIDENCJA ODNOWIEŃ DLA GRUPY CZYNNOŚCI ODN-ZRB:

- a. Czynność aktualizująca AKT HA dla grupy czynności ODN-ZRB (odnowienie zrębów), ODN-ZŁOŹ itd. powinny mieć powierzchnię równą powierzchni do odnowienia rozliczoną dla rębni, rejestrowaną w planie cięć.

W przypadku:

- zalesień -powierzchnię zalesianego wydzielenia,
- powierzchnię całej luki,
- powierzchnię wprowadzania II pięter itd.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info									
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA (191/1419)									
Typ obiektu (P)	Adres obiektu (11-25-1-03-152 -a -00) ()								
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU (1/1)									
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z	A	
(2024)	(202428117)	(POZ)	(IIIBU)	(---)	(PAWEL)	(2024.05.28)	(T)	(T)	
()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
Plan					Wykonanie				
Czynność	(CWD-D)	(M3)	Koszt czynn(11,704.00)	(11,528.88)		
Il. czynn	(133.00)	(131.01)	Mater.	()	(
W.prod	(0.00)	(9,043.56)	Og.	(11,704.00)	(11,528.88)		
INFO DLA POZYCJI									
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn				
(POW MANP)	(7.65	(HA)	(POW MANW)	(7.65	(HA)				
(POW ODNP)	(1.93	(HA)	(POW ODNW)	(1.93	(HA)				
(POW ODZP)	(1.55	(HA)	(POW ODZW)	(1.55	(HA)				

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Dod Kor Usuń Fin/Info ...									
Szukanie danych									
(Obiekt: 1/1)					(Pozycja planu: 1/21)				
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA									
Typ(P)	Adres obiekt(11-25-1-03-152 -a -00) ()								
Rok(2026)	Poz planu(202630181)	Typ(HOD)	Gr czynn(ODN-ZŁOŻ)	Pil(---					
CZYNNOSCI (1/1)									
Czynności	(AKT HA)	(czynność aktualizująca HA)			Wyróżnik	(T)			
()	()	()			()	()			
()	()	()			()	()			
()	()	()			()	()			
Plan					Wykonanie				
Ilość	(1.93)	(1.93)	(HA)	Ilość godz	(0.00)	(
St trudn	(1)	(1)		Godz/jedn	(0.00)	(
Współcz	(1.00)	(1.00)	Stawka	(0.00)	(
Rodz koszt	(O)	(O)	Koszt	(0.00)	(
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA									
Lp	Źródło	Zadanie	Ilość plan	Ilość wykon	Koszt plan	Koszt wykon			
(1)	(101)	(-----)	(1.93)	(1.93)	(0.00)	(0.00)			
()	()	()	()	()	()	()			
()	()	()	()	()	()	()			

Przy przejściu między Planami Urządzenia Lasu i zmianie powierzchni wydzieleni powierzchnia do aktualizacji powinna wynikać ze wskazówki gospodarczej.

- b. Na pozycji ODN-ZRB ewidencjonujemy także:
- ilość i koszt czynności sadzenia bądź siewu,
 - ilość i koszt sadzonek, nasion użytych zgodnie z przyjętym składem gatunkowym odnowienia,
 - powierzchnię pod sadzonkami z sadzenia, siewu i z odnowienia

naturalnego,

- pozostałe koszty odnowienia np. bieżące przygotowanie gleby, dołowanie sadzonek, dowóz sadzonek, itp.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
Zmiana pola Info							
----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----(1/1)-----							
Typ obiektu (P)		Adres obiektu (11-25-1-11-667 -b -01) ()					
----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU -----(2/2)-----							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2026)	(202628521)	(HOD)	(ODN-ZŁOŻN)	(---)	(PAWEL)	(2026.03.13)	(N)(N)
(2026)	(202625553)	(HOD)	(ODN-ZŁOŻ)	(---)	(PAWEL)	(2026.02.29)	(T)(T)
()	()	()	()	()	()	()	()
Plan		Wykonanie		Plan		Wykonanie	
Czynność	(AKT HA)	(HA)	Koszt czynn	(7,792.50)	(7,904.71)
Il. czynn	(1.42)	(1.42)	Mater.	(8,309.68)	(8,309.68)
W.prod	()	(Og.	(16,102.18)	(16,214.39)
----- INFO DLA POZYCJI -----							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(UWAGI)	(+ ODN-ZŁOŻN)	(----)	(KOD KLESK)	((----)		
(KOD UMOWY)	((----)	(KOD ZAD)	((----)		
()	()	()	()	()	()		

Należy używać kodu artykułu sadzonki z odnowienia naturalnego o unikatowym kodzie z literką NO (np.: SO 3/0 NO; SO 9/0 NO; JD15/0 NO). Sadzonki z odnowienia naturalnego ewidencjonujemy bez kosztów.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Dod Kor Usuń Fin/Info Info ...							
(Objekt: 1/1)				(Pozycja planu: 2/2)			
----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----							
Typ(P)		Adres obiekt(11-25-1-11-667 -b -01) ()					
Rok(2026)	Poz planu(202625553)	Typ(HOD)	Gr czynn(ODN-ZŁOŻ)	Pil(---)			
----- MATERIAŁY -----(1/4)-----							
Materiały		(BK 2/0)	(sadzonki buk 2/0)				
		(DB.B 2/0)	(sadzonki dębu bezszypułek. 2/0)				
		(GLG 2/0)	(głóg 2/0)				
		(LP 2/0)	(sadzonki lipy 2/0)				
		(JD 15/0 NO)	(Odnowienie naturalne Jd15)				
Plan		Wykonanie		Plan		Wykonanie	
Ilość	(0,00)	(0,00)	(TSZT)	Materiał (W/O)	(W)	(O)
Cena jedn	()	(0,00)		Aktualizacja	(T)	(T)
Wartość	()	(0,00)				
----- INFO DLA MATERIAŁU -----							
Rodzaj info	Plan	Ilość/tekst	Wyk	Ilość/tekst	Jdn		
(M PAKIET)	(((((----)		
(M UMOWA)	(((((----)		
(POW M)	(1.00	((1.00	((HA)		

A R T Y K U Ł (Część 1)

Numer artykułu :	(JD 15/0 NO)	Używany (T/N)?:	(T)
Nazwa artykułu :	(Odnowienie naturalne Jd15)		
Grupa artykułów:	(SADL)	Artykuł mag. :	(T)
Grupa planowa :	(JD 15/0 NO)	Jedn.mag/sprz.:	(TSZT)/(TSZT)
Wskaźniki :	(U) (S)	Przelicznik :	(1.0000)

Grupa sprzedaży: ()	Podziel.poz. : (T)
Gatunek/Rodzaj : (JD)/(JD)	Oznaczenie VAT: ()
Sortyment/Ozn.d: () / ()	Wsk.ceny zak. : (D)
W korze (T/N) : (T)	Przec.c.zak. : (0.00)zł
Kl.wymiar./jak.: ()	Ost.cena zak. : (0.00)zł
Długość/Sym.pr.: (15.00)(0.00)	Cena sprz.1/A : (0.00)zł
Wsp. zamienny : () ()	Cena sprz.1/B : ()zł/DM
Długość Min/Max: () ()	Cena sprz.1/C : ()zł
Odstopniowanie : ()	Cena sprz.2/A : ()zł

D. Sadzenie lub siew na części powierzchni przewidzianych do odnowień naturalnych może być wykonane przed ich uznaniem.

Na części powierzchni sadzenie lub siew mogą być wykonane, zanim odnowienie naturalne zostanie uznane. Dotyczy to uzasadnionych, szczególnych przypadków, takich jak m.in. chęć wykorzystania optymalnych warunków do odnowienia na powierzchniach zagrożonych intensywnym rozwojem uciążliwej roślinności, a także przy wprowadzaniu gatunków domieszkowych. Działania te ewidencjonujemy grupą czynności ODN-ZRB, ODN-ZŁOŻ itd. z powierzchnią aktualizującą równą „0”. Materiał sadzeniowy i siewny użyty w tym celu ewidencjonujemy w SILP w materiałach z podaniem ilości, kosztu oraz powierzchni ich wysadzenia/wysiania. Aktualizacja powierzchni całej uprawy następuje dopiero w roku uznania odnowienia naturalnego.

E. Dla wydzieli z uznanym odnowieniem naturalnym należy wykonać aktualizację opisu taksacyjnego. Proces aktualizacji należy przeprowadzić ze zwróceniem uwagi na:

- zakwalifikowanie odnowienia do właściwej warstwy: NAL, PODR, DRZEW,
- przeliczenia zadrzewienia dla warstwy z nadaniem odpowiedniej rangi,
- przyjęcia właściwej budowy pionowej (KO, KDO, DRZEW) wynikającej z zadrzewienia warstw,
- przeliczenia właściwego składu gatunkowego dla warstwy,
- uwzględnienia w składzie gatunków wprowadzonych z sadzenia lub siewu,
- przypisania rzeczywistego wieku do uznawanych gatunków,

F. Uzupełnienia w odnowieniach naturalnych.

Uzupełnienia w uznanym odnowieniu naturalnym wykonujemy w kolejnych latach po uznaniu wykorzystując do tego grupę czynności POPR. Sadzenie wykonane w roku uznania odnowienia naturalnego ewidencjonowane jest na grupach czynności odnowieniowych (np. ODN-ZRB).

III. OCENA

1. Ocenę udatności odnowienia naturalnego dla uznanej powierzchni: nalotu, podrostu oraz odnowienia do fazy młodnika (do przeciętnej wysokości 2 metrów) przeprowadza się w piątym roku od jego uznania. W przypadku uznania odnowień naturalnych o przeciętnej wysokości powyżej 2 metrów (w podrostach oraz fazach młodnika i starszych) nie

podlegają one ocenie udatności (nie ujmuje się ich w LPIR-6). Uznanie takich odnowień jest równoznaczne z przydatnością gospodarczą drzewostanu.

- Ocenę udatności odnowienia naturalnego wykonuje się tak jak ocenę upraw zakładanych z sadzenia lub siewu, zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu.
- Ocenę udatności upraw z odnowienia naturalnego ujmuje się w sprawozdaniu LPIR-6 jednokrotnie dla danej uprawy – zgodnie z przewagą rodzaju odnowienia. Uprawy dla których udział odnowienia naturalnego w powierzchni zredukowanej jest równy bądź większy niż 50% oceniamy w całości jako naturalne. Uprawy o udziale mniejszym niż 50% odnowienia naturalnego w stosunku do powierzchni zredukowanej całego odnowienia oceniamy w całości jako z sadzenia/siewu.

Przewaga odnowienia naturalnego:

Lista wydzieleń do oceny									
Lista wydzieleń do oceny upraw									
Nr leśnictwa / nazwa	Adres leśny	Kod siedliska	Grupa czynności	Rodzaj odnowienia: N - naturalne, S - sztuczne	Na pow. otwartej: N / pod osłoną: P	Pow (ha)	% Pokrycia	% Wad	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-644 -g -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	1,15	100	1
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-648 -f -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	0,76	100	1
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-656 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	0,00	NULL	NULL
☒	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-658 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	N	P	1,60	98	2
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	N	P	0,00	NULL	NULL
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	4,36	95	5
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	2,71	99	3
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOZ	N	P	0,00	NULL	NULL
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -j -97	LŚW	ODN-LUK	S	P	0,00	NULL	NULL
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -l -00	LŚW	ODN-LUK	S	P	0,24	100	3

Dodaj | Edytuj | Usuń | Pobierz dane | Generuj raport

Przewaga odnowienia z sadzenia lub siewu:

Lista wydzieleń do oceny									
Lista wydzieleń do oceny upraw									
Nr leśnictwa / nazwa	Adres leśny	Kod siedliska	Grupa czynności	Rodzaj odnowienia: N - naturalne, S - sztuczne	Na pow. otwartej: N / pod osłoną: P	Pow (ha)	% Pokrycia	% Wad	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-644 -g -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	1,15	100	1
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-648 -f -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	0,78	100	1
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-656 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	0,00	NULL	NULL
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-658 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	N	P	1,60	98	2
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	N	P	0,00	NULL	NULL
☒	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	4,36	95	5
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOZ	S	P	2,71	99	3
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOZ	N	P	0,00	NULL	NULL
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -j -97	LŚW	ODN-LUK	S	P	0,00	NULL	NULL
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -l -00	LŚW	ODN-LUK	S	P	0,24	100	3

Dodaj | Edytuj | Usuń | Pobierz dane | Generuj raport

Załącznik nr 1a

PRZYKŁADOWY PROTOKÓŁ UZNANIA ODNOWIENIA NATURALNEGO

PROTOKÓŁ UZNANIA ODNOWIENIA NATURALNEGO W ROKU

Nadleśnictwo Adres leśny

Rodzaj rębni i rok wykonania cięć

Powierzchnia manipulacyjna/powierzchnia do odnowienia/ powierzchnia zredukowana do odnowienia

Rodzaj odnowienia (np. inicjowane, powstałe samorzutnie, na powierzchniach otwartych, pod okapem drzewostanu, sukcesja, odrosłowe):

Rodzaj powierzchni	TSL	Opis odnowienia						Uwagi (dodatkowa cecha dla uprawy - przedplon lub odrosłowa, planowane zabiegi i inne)	
		Gatunek	Wiek	Forma występowania	Jakość dla warstwy	Powierzchnia zajmowana przez samosiew	Liczba egzemplarzy na 1 m ² (lub na 1 ha dla odnowień o wysokości pow. 2 m),		Szacunkowe zadrzewienie lub zwarcie % pokrycia pow.
		1.							
		2.							
		3.							
		4.							

Wniosek komisji: Uznać odnowienie naturalne na powierzchni ha
Komisja w składzie:

1)

2)

3)

Protokół zatwierdzam – Nadleśniczy

....., dnia

* Ostateczną formę protokołu ustala nadleśniczy.

** Integralną częścią protokołu jest szkic założenia uprawy.

*** Protokołem uznania odnowienia naturalnego może być zatwierdzony „Szkic założenia uprawy” ze statusem „WYKONANIE” pod warunkiem zawarcia w nim kryteriów uznania odnowienia naturalnego.

Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 115 z dnia 19 grudnia 2025r.
Dyrektora Generalnego
Lasów Państwowych
Znak spr. ZG.7010.10.2025

Założenia wskaźnikowe dotyczące procentowego udziału odnowień naturalnych w odnowieniach i zalesieniach ogółem dla poszczególnych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych do osiągnięcia średniorocznie za okres 2026 do 2035

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych	Wskaźnik
RDLP Białystok	20%
RDLP Katowice	30%
RDLP Kraków	40%
RDLP Krosno	40%
RDLP Lublin	20%
RDLP Łódź	25%
RDLP Olsztyn	25%
RDLP Piła	20%
RDLP Poznań	20%
RDLP Szczecin	20%
RDLP Szczecinek	20%
RDLP Toruń	20%
RDLP Wrocław	40%
RDLP Zielona Góra	20%
RDLP Gdańsk	35%
RDLP Radom	25%
RDLP Warszawa	25%

Zarządzenie Nr 105
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH
z dnia 19 grudnia 2025 roku.
w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny
odnowień naturalnych w Lasach Państwowych
(znak: ZG.7010.10.2025)

Na podstawie art. 33 ust.1 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567) oraz § 8 ust.1 pkt 1 statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do Zarządzenie nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zarządza się, co następuje.

§ 1

W celu uproszczenia procedur oraz zwiększenia możliwości uznawania odnowień naturalnych wprowadzam do stosowania znowelizowane zalecenia w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Ustala się założenia wskaźnikowe dotyczące procentowego udziału odnowień naturalnych w odnowieniach i zalesieniach ogółem dla poszczególnych regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych do osiągnięcia średniorocznie w okresie od 2026 do 2035 - załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Traci moc Zarządzenie Nr 58/2012 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 sierpnia 2012 r.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 01.01.2026 r.

Dyrektor Generalny
Lasów Państwowych

Adam Wasiak

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 105 z dnia 19 grudnia 2025 r.
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
(Znak spr.ZG.7010.10.2025)

ZALECENIA W ZAKRESIE UZNAWANIA, EWIDENCJONOWANIA I OCENY ODNOWIEŃ NATURALNYCH

Wstęp

Głównym celem hodowli lasu jest zachowanie lasów istniejących i kształtowanie nowych, z respektowaniem procesów naturalnych poprzez stopniowe osiągnięcie stanów równowagi dynamicznej w ekosystemach leśnych a także wzmocnienie ochrony leśnych zasobów przyrodniczych. Realizacja tego celu jest możliwa dzięki racjonalnemu wykorzystaniu naturalnego odnowienia lasu.

Analiza celowości wykorzystania odnowienia naturalnego powinna uwzględniać korzyści wynikające z objęcia postępowaniem hodowlano-ochronnym tych odnowień. Ocena wartości hodowlanej inicjowanych i pojawiających się spontanicznie naturalnych odnowień oraz wynikające z niej potrzeby dotyczące zabiegów hodowlano-ochronnych powinny uwzględniać warunki ekologiczne odnawianej powierzchni i zróżnicowanie warunków przyrodniczych na danym obszarze. Tym samym konieczne jest zróżnicowanie progów wymagań decydujących o uznaniu inicjowanych i spontanicznie pojawiających się odnowień naturalnych.

Każde powstałe odnowienie naturalne powinno być traktowane indywidualnie, a decyzja o jego uznaniu powinna zostać podjęta w oparciu o kryteria ustalone w ramach nadleśnictwa. Od momentu zainicjowania lub stwierdzenia na gruncie odnowienia naturalnego należy je monitorować, a w miarę potrzeb podejmować działania zmierzające do poprawy jego jakości i zdrowotności. Wykonywane zabiegi odnosimy do konkretnego adresu leśnego. Zabiegi hodowlano-ochronne mogą być wykonywane przed uznaniem odnowienia naturalnego.

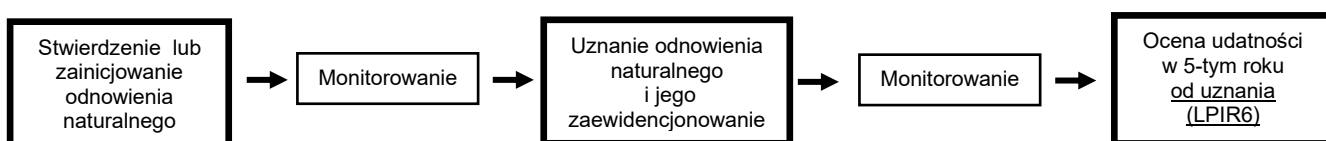
Zalecenia dotyczą wszystkich odnowień naturalnych gatunków drzew leśnych, zainicjowanych i powstałych samorzutnie, pod okapem drzewostanu i na powierzchni otwartej.

I. UZNAWANIE

1. Dla potrzeby niniejszych zaleceń pojęcie „*odnowienie naturalne*” oznacza:
 - a. odnowienie inicjowane i powstałe samorzutnie z obsiewu górnego lub bocznego gatunków drzew leśnych, w drzewostanach przewidzianych do cięć rębnych i przebudowy, na powierzchni otwartej i pod okapem drzewostanu,
 - b. odnowienie w drzewostanach nieobjętych planem cięć rębnych,
 - c. odnowienie powstałe samorzutnie na powierzchniach przeznaczonych do odnowienia – na haliznach i płazowinach,
 - d. odnowienie na powierzchniach przeznaczonych do wprowadzania dolnego piętra i do odnowienia (dolesienia) luk,
 - e. sukcesję naturalną na powierzchniach przeznaczonych do zalesienia, w tym na gruntach porolnych i nieużytkach,
 - f. odnowienie odroślowe.

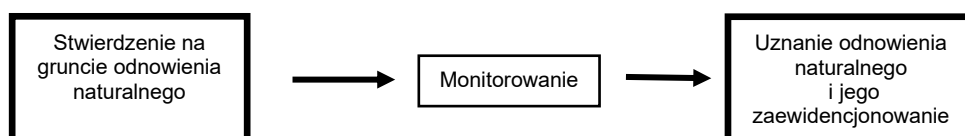
2. Sposób postępowania przy uznawaniu i ocenie odnowień naturalnych przedstawiają poniższe schematy:

- a. w odniesieniu do odnowień naturalnych (nalotów, podrostów i młodników) zainicjowanych lub powstałych samorzutnie o przeciętnej wysokości poniżej 2 metrów,

planowe zabiegi hodowlano-ochronne

- b. w odniesieniu do istniejących podrostów, młodników i starszych faz rozwojowych drzewostanów (o przeciętnej wysokości powyżej 2 metrów).

planowe zabiegi hodowlano-ochronne

2. Podstawą uznania odnowień naturalnych za przydatne do dalszej hodowli są kryteria przyjęte i wprowadzone zarządzeniem nadleśniczego. Kryteria powinny opisywać cechy odnowienia naturalnego, jakie w warunkach nadleśnictwa gwarantują osiągnięcie sukcesu hodowlanego.
3. Decyzję o uznaniu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy.

4. Wykonawca planu urządzenia lasu powinien sporządzić wykaz odnowień naturalnych, z rozróżnieniem na odnowienia uznane i nieuznane, na etapie opracowywania projektu tego planu.
5. Nadawanie cech naturalności drzewostanu powinno odbywać się na etapie sporządzania projektu planu urządzenia lasu na podstawie dokumentacji z bieżącego dziesięciolecia przekazanej wykonawcy planu przez nadleśnictwo.
6. Decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę planu urządzenia lasu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. Sam fakt opisanie odnowienia naturalnego w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania.
7. Dane odnowienie naturalne może być uznane tylko raz. Podstawą uznania odnowienia jest protokół. Przykładowy wzór protokołu podany jest w załączniku nr 1a. Do każdego uznanego odnowienia naturalnego należy sporządzić szkic założenia uprawy, który może być jednocześnie protokołem uznania odnowienia naturalnego. W rębniach złożonych w których odnowienia naturalne powstają powierzchniowo nie tworząc dużych, zwartych płatów, wystarczające jest wskazanie na szkicu zasięgu strefy odnowień bez konieczności umieszczania na nim poszczególnych ośrodków odnowieniowych.
8. Od momentu zainicjowania lub stwierdzenia samoistnego pojawienia się, odnowienie naturalne powinno być monitorowane pod kątem stopnia pokrycia, przydatności hodowlanej, określenia (zaplanowania) potrzeb pielęgnacyjnych i ewentualnych uzupełnień. Formą monitoringu odnowień naturalnych może być ich coroczna lustracja, służąca ujęciu potrzeb hodowlano-ochroniarskich w planie gospodarczym na kolejny rok. Nadleśniczy może ustalić inny sposób prowadzenia monitoringu.
9. Na powierzchniach szczególnie trudnych do odnowienia – podmokłych, zabagnionych, zmrzowiskach, pędraczyskach itp. – każde pojawiające się odnowienie naturalne, bez względu na jego jakość hodowlaną, można zaakceptować i poddać procedurze uznania. Odnowienie naturalne niezgodne z celem hodowlanym może zostać wykorzystane jako element kształtowania złożonej struktury drzewostanu, przedplon lub jako drzewostan przejściowy.
10. Odnowienie naturalne, w tym w szczególności pojawiające się na gruntach przeznaczonych do zalesienia, które nie spełnia kryteriów uznania może być wykorzystywane do celów osłonowych, pielęgnacyjnych i przedplonowych.
11. W przypadku pozostałych powierzchni, gdzie pojawiło się odnowienia naturalne, niezgodne z celem hodowlanym może ono zostać wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach zaakceptowane i poddane procedurze uznania zgodnie z decyzją nadleśniczego.

II. EWIDENCJONOWANIE

1. Odnowienie naturalne wprowadza się do „Systemu Planów” w roku jego uznania, natomiast modyfikację opisu taksacyjnego dokonuje się nie później niż podczas aktualizacji zdarzeń gospodarczych danego roku.

2. Dla każdej uznanej powierzchni odnowienia naturalnego należy założyć dwie pozycje planu np. ODN-ZRB i ODN-ZRBN.
3. Pozycja planu z grupą czynności ODN-ZRB aktualizuje całą powierzchnię wydzielenia, bez względu na to jaka jego część została wprowadzona z sadzenia lub siewu, a jaka naturalnie. Powierzchnia ta powinna wynikać z rębni rozliczonej w planie cięć, np.:

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA (144/1419)							
Typ obiektu (P) Adres obiektu (11-25-1-02-304 -h -01) ()							
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU (1/1)							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2024)	(202428081)	(POZ)	(IB)	(---)	(ZDZIS)	(2024.05.15)	(T)(T)
()	()	()	()	()	()	()	()
Plan				Wykonanie			
Czynność	(CWD-D)	(M3)	Koszt czynn		69,150.00	(77,334.00)
Il. czyn	(922.00)	(1031.12)	Mater.	(()
W.prod	(0.00)	(75,568.25)	Og.	(69,150.00)	(77,334.00)
INFO DLA POZYCJI							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(POW MANP)	(2.76)	(HA)	(POW MANW)	(2.76)	(HA)		
(POW ODNP)	(2.76)	(HA)	(POW ODNW)	(2.76)	(HA)		
(POW ODZP)	(2.63)	(HA)	(POW ODZW)	(2.63)	(HA)		

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA (4/151)							
Typ obiektu (P) Adres obiektu (11-25-1-01-260 -h -00) ()							
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU (1/1)							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2024)	(202428060)	(POZ)	(IIA)	(---)	(PAWEL)	(2024.02.05)	(T)(T)
()	()	()	()	()	()	()	()
Plan				Wykonanie			
Czynność	(CWD-D)	(M3)	Koszt czynn		27,255.00	(24,006.52)
Il. czyn	(345.00)	(303.88)	Mater.	(()
W.prod	(0.00)	(32,308.14)	Og.	(27,255.00)	(24,006.52)
INFO DLA POZYCJI							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(POW MANP)	(2.07)	(HA)	(POW MANW)	(2.07)	(HA)		
(POW ODNP)	(1.25)	(HA)	(POW ODNW)	(1.25)	(HA)		
(POW ODZP)	(1.25)	(HA)	(POW ODZW)	(1.25)	(HA)		

Grupa czynności ODN-ZRBN służy do zaewidencjonowania powierzchni odnowienia naturalnego.

4. Zasadą jest traktowanie odnowienia naturalnego jako: "w tym".
5. Odnowienie naturalne w udziale 50% i więcej powierzchni zredukowanej do odnowienia pozwala uznać całą powierzchnię jako odnowioną naturalnie.
6. W uzasadnionych przypadkach sadzenie na części powierzchni przewidzianej do odnowienia naturalnego może być wykonane przed jego uznaniem, jeżeli ma ono na celu np. wykorzystanie najlepszych warunków do odnowienia na powierzchniach narażonych na intensywny rozwój roślinności uciążliwej.
7. Możliwy sposób ewidencjonowania odnowień naturalnych przedstawiają poniższe przykłady. Podano w nich grupy czynności dotyczące odnowienia zrębów na powierzchniach otwartych, przy czym przyjęto założenie, że te same zasady znajdują zastosowanie dla wszystkich grup czynności wykorzystywanych do ewidencjonowania odnowień naturalnych:

A. Grupy czynności wykorzystywane do ewidencji odnowień naturalnych.

Kod i nazwa grupy czynności			Kod i nazwa MPK	
23120	ODN-ZRBN	naturalne odnowienie zrębów	231	Odnowienia i zalesienia
23121	ODN-HALN	naturalne odn.halizn, płazowin	231	Odnowienia i zalesienia
23122	ODN-PORN	nat.zales.porołnych(sukcesja)	231	Odnowienia i zalesienia
23123	ODN-ZŁOŻN	nat.odnow.w rębniach złożonych	231	Odnowienia i zalesienia
23124	ODN-LUKN	naturalne odnowienie luk	231	Odnowienia i zalesienia
23125	ODN-IIPN	naturalne odnowienie II piętra	231	Odnowienia i zalesienia
23126	ODN-NIEUN	nat.odnow.nieużytków(sukcesja)	231	Odnowienia i zalesienia
23181	NAT-WPG	wyprz.prz.gleby pod odnow.nat.	231	Odnowienia i zalesienia
2341	PBD-WPG	wyprzedz.przyg.gl.przeb.dstan.	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2347	PBDODNRBN	odnow.nat.pod przebud.rębnie	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2348	PBD-ODNLN	odnow.nat.pod przebudowę luki	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2349	PBDODNIIN	odnow.nat.pod przeb. II piętro	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2350	PBDODNHAN	odnow.nat.pod przebud.halizn	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP
2353	PBD-ODNN	odnow.nat.pod przebud.zręby	235	Przebudowa drzewostanów kosztem LP

B. Przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne.

NAT-WPG (wyprzedzające przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne) w tej grupie czynności należy ewidencjonować prace związane z przygotowaniem gleby pod odnowienia naturalne z zakresu odnowień i zalesień (mpk 231).

PBD-WPG (wyprzedzające przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne pod przebudowę drzewostanów) w tej grupie czynności należy ewidencjonować wyprzedzające przygotowanie gleby pod odnowienia naturalne w ramach przebudowy (mpk 235).

Niezależnie od sposobu odnowienia nie korygujemy grupy czynności dotyczącej kosztów wyprzedzającego przygotowania gleby.

C. Ewidencjonowanie odnowień naturalnych:

Do zaewidencjonowania powierzchni uznanego odnowienia naturalnego należy zawsze założyć dwie grupy czynności, np.: ODN-ZRB i ODN-ZRBN i analogicznie dla pozostałych grup czynności służących do ewidencji odnowień naturalnych (np. ODN-ZŁOŻ i ODN-ZŁOŻN; PBD-ODNL i PBD-ODNLN; ODN-POR i ODN-PORN).

EWIDENCJA ODNOWIEŃ DLA GRUPY CZYNNOSCI ODN-ZRBN:

Grupa czynności ODN-ZRBN (*naturalne odnowienie zrębów*) mówi nam o powierzchni uznanego odnowienia naturalnego. Jedyną czynnością jaką zakładamy w tej grupie czynności to czynność do aktualizacji AKT HA.

W zależności od udziału odnowienia naturalnego w powierzchni zredukowanej do odnowienia zewidencjonujemy ją następująco:

a. Udział odnowienia naturalnego **50 % i więcej w powierzchni zredukowanej** do odnowienia pozwala uznać całą powierzchnię jako odnowioną naturalnie.

Należy założyć pozycję planu dla grupy czynności ODN-ZRBN, z czynnością aktualizującą i wartością równą powierzchni do odnowienia rejestrowaną w planie cięć.

W tym przypadku powierzchnia AKT HA zarówno dla grupy czynności ODN-ZRB jak i ODN-ZRBN będzie taka sama.

Akcja: ... 1-Czyn 2-Mat 3-Prod 4-Księg 5-Kontrola 6-Opis ...						
Zarządzanie czynnościami do pozycji planu						
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA						(6/7)
Typ obiektu (P)	Adres obiektu (11-25-1-02-291 -i -00) ()					
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU						(1/3)
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw Z A
(2026)	(202630180)	(HOD)	(ODN-ZRBN)	(---)	() ()	() (N) (N)
(2026)	(202630179)	(HOD)	(ODN-ZRB)	(---)	() ()	() (N) (N)
(2023)	(202327270)	(HOD)	(NAT-WPG)	(---)	(PAWEL)	(2023.03.01) (N) (N)
()	()	()	()	()	()	() () ()
()	()	()	()	()	()	() () ()
Plan			Wykonanie		Plan	Wykonanie
Czynność	(AKT HA)	(HA)	Koszt czynn		0.00) ()	()
Il. czyn	(1.80) ()	(1.80)	Mater. ()		() ()	()
W.prod	() ()	()	Og. ()		0.00) ()	0.00) ()
INFO DLA POZYCJI						
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	
(UWAGI) ()	()	(----)	(KOD KLESK) ()	()	(----)	
(KOD UMOWY) ()	()	(----)	(KOD ZAD) ()	()	(----)	

Akcja: ... 1-Czyn 2-Mat 3-Prod 4-Księg 5-Kontrola 6-Opis ...						
Zarządzanie czynnościami do pozycji planu						
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA						(6/7)
Typ obiektu (P)	Adres obiektu (11-25-1-02-291 -i -00) ()					
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU						(2/3)
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw Z A
(2026)	(202630180)	(HOD)	(ODN-ZRBN)	(---)	() ()	() (N) (N)
(2026)	(202630179)	(HOD)	(ODN-ZRB)	(---)	() ()	() (N) (N)
(2023)	(202327270)	(HOD)	(NAT-WPG)	(---)	(PAWEL)	(2023.03.01) (N) (N)
()	()	()	()	()	()	() () ()
()	()	()	()	()	()	() () ()
Plan			Wykonanie		Plan	Wykonanie
Czynność	(AKT HA)	(HA)	Koszt czynn		0.00) ()	()
Il. czyn	(1.80) ()	(1.80)	Mater. ()		() ()	()
W.prod	() ()	()	Og. ()		0.00) ()	0.00) ()
INFO DLA POZYCJI						
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	
(UWAGI) ()	()	(----)	(KOD KLESK) ()	()	(----)	
(KOD UMOWY) ()	()	(----)	(KOD ZAD) ()	()	(----)	

b. Udział odnowienia naturalnego **poniżej 50 % w powierzchni zredukowanej** do odnowienia – cała uprawa traktowana jest jako z sadzenia lub siewu. Należy założyć pozycję planu dla grupy czynności ODN-ZRBN, z czynnością aktualizującą i wartością równą powierzchni odnowienia naturalnego.

```

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...
|
|----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----(1/1)-----
Typ obiektu (P) Adres obiektu (11-25-1-02-291 -a -00) ( )
|----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU -----(1/17)-----
Rok Poz planu Typ planu Gr czynn Pilność Zatw Data zatw Z A
(2026) (202630180) (HOD ) (ODN-ZŁOŹN) (---) ( ) ( ) (N) (N)
(2026) (202630179) (HOD ) (ODN-ZŁOŹ ) (---) ( ) ( ) (N) (N)
(2024) (202430157) (OCHRL ) (O-GRODZS ) (---) (PAWEL) (2024.11.29) (N) (N)
(2023) (202327270) (HOD ) (NAT-WPG ) (---) (PAWEL) (2023.03.01) (N) (N)
(2023) (202327125) (POZ ) (IIA ) (NK ) (PAWEL) (2023.01.12) (T) (T)+
|----- Plan ----- Wykonanie ----- Plan ----- Wykonanie
Czynność (AKT HA ) (HA )Koszt czynn( 0.00) ( )
Il. czyn( 0.75) ( 0.75)Mater.( ) ( )
W.prod( ) ( )Og.( 0.00) ( 0.00)
|----- INFO DLA POZYCJI -----
Rodzaj info Ilość/tekst Jdn Rodzaj info Ilość/tekst Jdn
(UWAGI ) ( ) (----) (KOD KLESK) ( ) (----)
(KOD UMOWY) ( ) (----) (KOD ZAD ) ( ) (----)
( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

```

```

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...
Szukanie danych
|----- PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA -----(1/1)-----
Typ obiektu (P) Adres obiektu (11-25-1-02-291 -a -00) ( )
|----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU -----(2/17)-----
Rok Poz planu Typ planu Gr czynn Pilność Zatw Data zatw Z A
(2026) (202620180) (HOD ) (ODN-ZŁOŹN) (---) ( ) ( ) (N) (N)
(2026) (202620179) (HOD ) (ODN-ZŁOŹ ) (---) ( ) ( ) (N) (N)
(2024) (202430157) (OCHRL ) (O-GRODZS ) (---) (PAWEL) (2024.11.29) (N) (N)
(2023) (202327270) (HOD ) (NAT-WPG ) (---) (PAWEL) (2023.03.01) (N) (N)
(2023) (202327125) (POZ ) (IIA ) (NK ) (PAWEL) (2023.01.12) (T) (T)+
|----- Plan ----- Wykonanie ----- Plan ----- Wykonanie
Czynność (AKT HA ) (HA )Koszt czynn( 0.00) ( )
Il. czyn( 1.80) ( 1.80)Mater.( ) ( )
W.prod( ) ( )Og.( 0.00) ( 0.00)
|----- INFO DLA POZYCJI -----
Rodzaj info Ilość/tekst Jdn Rodzaj info Ilość/tekst Jdn
(UWAGI ) ( ) (----) (KOD KLESK) ( ) (----)
(KOD UMOWY) ( ) (----) (KOD ZAD ) ( ) (----)
( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

```

EWIDENCJA ODNOWIEŃ DLA GRUPY CZYNNOŚCI ODN-ZRB:

a. Czynność aktualizująca AKT HA dla grupy czynności ODN-ZRB (*odnowienie zrębów*), ODN-ZŁOŹ itd. powinny mieć powierzchnię równą powierzchni do odnowienia rozliczoną dla rębni, rejestrowaną w planie cięć.

W przypadku:

- zalesień -powierzchnię zalesianego wydzielenia,
- powierzchnię całej luki,
- powierzchnię wprowadzania II pięter itd.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info										
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA (191/1419)										
Typ obiektu (P) Adres obiektu (11-25-1-03-152 -a -00) ()										
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU (1/1)										
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z	A		
(2024)	(202428117)	(POZ)	(IIIBU)	(---)	(PAWEL)	(2024.05.28)	(T)	(T)		
()	()	()	()	()	()	()	()	()		
()	()	()	()	()	()	()	()	()		
()	()	()	()	()	()	()	()	()		
()	()	()	()	()	()	()	()	()		
Plan Wykonanie Plan Wykonanie										
Czynność (CWD-D) (M3)		Koszt czynn		11,704.00		11,528.88				
Il. czyn(133.00) ()		131.01)		Mater.()		()				
W.prod(0.00) ()		9,043.56)		Og.(11,704.00) ()		11,528.88)				
INFO DLA POZYCJI										
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn					
(POW MANP)	(7.65	(HA)	(POW MANW)	(7.65	(HA)					
(POW ODNP)	(1.93	(HA)	(POW ODNW)	(1.93	(HA)					
(POW ODZP)	(1.55	(HA)	(POW ODZW)	(1.55	(HA)					

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Dod Kor Usuń Fin/Info ...									
Szukanie danych									
(Obiekt: 1/1)					(Pozycja planu: 1/21)				
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA									
Typ(P) Adres obiekt(11-25-1-03-152 -a -00) ()									
Rok(2026) Poz planu(202630181) Typ(HOD) Gr czynn(ODN-ZŁOŻ) Pil(---)									
CZYNNOSCI (1/1)									
Czynności (AKT HA)		(czynność aktualizująca HA)		Wyróżnik (T)					
()		()		()					
()		()		()					
()		()		()					
Plan Wykonanie Plan Wykonanie									
Ilość(1.93) ()		1.93) (HA)		Ilość godz(0.00) ()					
St trudn (1)		(1)		Godz/jedn (0.00) ()					
Współcz (1.00) ()		(1.00) Stawka(0.00) ()							
Rodz koszt (0) ()		(0) Koszt (0.00) ()							
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA									
Lp	Źródło	Zadanie	Ilość plan	Ilość wykon	Koszt plan	Koszt wykon			
(1)	(101)	(-----)	(1.93) ()	(1.93) ()	(0.00) ()	(0.00) ()			
()	()	()	()	()	()	()			
()	()	()	()	()	()	()			

Przy przejściu między Planami Urządzenia Lasu i zmianie powierzchni wydziałów powierzchnia do aktualizacji powinna wynikać ze wskazówki gospodarczej.

- b. Na pozycji ODN-ZRB ewidencjonujemy także:
- ilość i koszt czynności sadzenia bądź siewu,
 - ilość i koszt sadzonek, nasion użytych zgodnie z przyjętym składem gatunkowym odnowienia,
 - powierzchnię pod sadzonkami z sadzenia, siewu i z odnowienia

naturalnego,

- pozostałe koszty odnowienia np. bieżące przygotowanie gleby, dołowanie sadzonek, dowóz sadzonek, itp.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
Zmiana pola Info							
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA							(1/1)
Typ obiektu (P)	Adres obiektu (11-25-1-11-667 -b -01) ()						
POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU							(2/2)
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
(2026)	(202628521)	(HOD)	(ODN-ZŁOŻN)	(---)	(PAWEL)	(2026.03.13)	(N)(N)
(2026)	(202625553)	(HOD)	(ODN-ZŁOŻ)	(---)	(PAWEL)	(2026.02.29)	(T)(T)
()	()	()	()	()	()	()	()
Plan			Wykonanie		Plan		Wykonanie
Czynność	(AKT HA)	(HA)	Koszt czynn	()	7,792.50	()	7,904.71
Il. czyn	(1.42)	()	1.42)Mater.	()	8,309.68	()	8,309.68
W.prod	()	()	Og.	()	16,102.18	()	16,214.39
INFO DLA POZYCJI							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(UWAGI)	(+ ODN-ZŁOŻN)	(----)	(KOD KLESK)	()	(----)		
(KOD UMOWY)	()	(----)	(KOD ZAD)	()	(----)		
()	()	()	()	()	()		

Należy używać kodu artykułu sadzonki z odnowienia naturalnego o unikatowym kodzie z literką NO (np.: SO 3/0 NO; SO 9/0 NO; JD15/0 NO). Sadzonki z odnowienia naturalnego ewidencjonujemy bez kosztów.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Dod Kor Usuń Fin/Info Info ...							
(Obiekt: 1/1)				(Pozycja planu: 2/2)			
PLANY DLA OBIEKTU - WERSJA ROBOCZA							
Typ(P)	Adres obiekt(11-25-1-11-667 -b -01) ()						
Rok(2026)	Poz planu(202625553)	Typ(HOD)	Gr czynn(ODN-ZŁOŻ)	Pil(---)			
MATERIAŁY							(1/4)
Materiały	(BK 2/0)	(sadzonki buk 2/0)					
	(DB.B 2/0)	(sadzonki dębu bezszypuik. 2/0)					
	(GLG 2/0)	(głóg 2/0)					
	(LP 2/0)	(sadzonki lipy 2/0)					
	(JD 15/0 NO)	(Odnowienie naturalne Jd15)					
Plan		Wykonanie		Plan		Wykonanie	
Ilość	(0,00)	(0,00)	(TSZT)Materiał	(W/O)	(W)	(O)	
Cena jedn	()	(0,00)	Aktualizacja	(T)	(T)		
Wartość	()	(0,00)					
INFO DLA MATERIAŁU							
Rodzaj info	Plan	Ilość/tekst	Wyk	Ilość/tekst	Jdn		
(M PAKIET)	()	()	()	()	(----)		
(M UMOWA)	()	()	()	()	(----)		
(POW M)	(1.00)	()	(1.00)	()	(HA)		

A R T Y K U Ł (Część 1)

Numer artykułu :	(JD 15/0 NO)	Używany (T/N)?:	(T)
Nazwa artykułu :	(Odnowienie naturalne Jd15)		
Grupa artykułów:	(SADL)	Artykuł mag. :	(T)
Grupa planowa :	(JD 15/0 NO)	Jedn.mag/sprz.:	(TSZT)/(TSZT)
Wskaźniki :	(U) (S)	Przelicznik :	(1.0000)

Grupa sprzedaży: ()	Podziel.poz. : (T)
Gatunek/Rodzaj : (JD)/(JD)	Oznaczenie VAT: ()
Sortyment/Ozn.d: ()/()	Wsk.ceny zak. : (D)
W korze (T/N) : (T)	Przec.c.zak. : (0.00)zł
Kl.wymiar./jak.: ()	Ost.cena zak. : (0.00)zł
Długość/Sym.pr.: (15.00) (0.00)	Cena sprz.1/A : (0.00)zł
Wsp. zamienny : () ()	Cena sprz.1/B : ()zł/DM
Długość Min/Max: () ()	Cena sprz.1/C : ()zł
Odstopniowanie : ()	Cena sprz.2/A : ()zł

D. Sadzenie lub siew na części powierzchni przewidzianych do odnowień naturalnych może być wykonane przed ich uznaniem.

Na części powierzchni sadzenie lub siew mogą być wykonane, zanim odnowienie naturalne zostanie uznane. Dotyczy to uzasadnionych, szczególnych przypadków, takich jak m.in. chęć wykorzystania optymalnych warunków do odnowienia na powierzchniach zagrożonych intensywnym rozwojem uciążliwej roślinności, a także przy wprowadzaniu gatunków domieszkowych. Działania te ewidencjonujemy grupą czynności ODN-ZRB, ODN-ZŁOŻ itd. z powierzchnią aktualizującą równą „0”. Materiał sadzeniowy i siewny użyty w tym celu ewidencjonujemy w SILP w materiałach z podaniem ilości, kosztu oraz powierzchni ich wysadzenia/wysiania. Aktualizacja powierzchni całej uprawy następuje dopiero w roku uznania odnowienia naturalnego.

E. Dla wydzieleń z uznanym odnowieniem naturalnym należy wykonać aktualizację opisu taksacyjnego. Proces aktualizacji należy przeprowadzić ze zwróceniem uwagi na:

- zakwalifikowanie odnowienia do właściwej warstwy: NAL, PODR, DRZEW,
- przeliczenia zadrzewienia dla warstwy z nadaniem odpowiedniej rangi,
- przyjęcia właściwej budowy pionowej (KO, KDO, DRZEW) wynikającej z zadrzewienia warstw,
- przeliczenia właściwego składu gatunkowego dla warstwy,
- uwzględnienia w składzie gatunków wprowadzonych z sadzenia lub siewu,
- przypisania rzeczywistego wieku do uznawanych gatunków,

F. Uzupełnienia w odnowieniach naturalnych.

Uzupełnienia w uznanym odnowieniu naturalnym wykonujemy w kolejnych latach po uznaniu wykorzystując do tego grupę czynności POPR. Sadzenie wykonane w roku uznania odnowienia naturalnego ewidencjonowane jest na grupach czynności odnowieniowych (np. ODN-ZRB).

III. OCENA

1. Ocenę udatności odnowienia naturalnego dla uznanej powierzchni: nalotu, podrostu oraz odnowienia do fazy młodnika (do przeciętnej wysokości 2 metrów) przeprowadza się w piątym roku od jego uznania. W przypadku uznania odnowień naturalnych o przeciętnej wysokości powyżej 2 metrów (w podrostach oraz fazach młodnika i starszych) nie

podlegają one ocenie udatności (nie ujmują się ich w LPIR-6). Uznanie takich odnowień jest równoznaczne z przydatnością gospodarczą drzewostanu.

2. Ocenę udatności odnowienia naturalnego wykonuje się tak jak ocenę upraw zakładanych z sadzenia lub siewu, zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu.
3. Ocenę udatności upraw z odnowienia naturalnego ujmują się w sprawozdaniu LPIR-6 jednokrotnie dla danej uprawy – zgodnie z przewagą rodzaju odnowienia. Uprawy dla których udział odnowienia naturalnego w powierzchni zredukowanej jest równy bądź większy niż 50% oceniamy w całości jako naturalne. Uprawy o udziale mniejszym niż 50% odnowienia naturalnego w stosunku do powierzchni zredukowanej całego odnowienia oceniamy w całości jako z sadzenia/siewu.

Przewaga odnowienia naturalnego:

Lista wydzieleń do oceny										
Lista wydzieleń do oceny upraw										
	Nr leśnictwa / nazwa	Adres leśny	Kod siedliska	Grupa czynności	Rodzaj odnowienia: N - naturalne, S - sztuczne	Na pow. otwartej: N / pod osłoną: P	Pow (ha)	% Pokrycia	% Wad	
F										
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-644 -g -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	1,15	100	1	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-648 -f -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	0,78	100	1	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-658 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	0,00	NULL	NULL	
☒	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-658 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻN	N	P	1,60	98	2	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻN	N	P	0,00	NULL	NULL	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	4,36	95	5	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	2,71	99	3	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOŻN	N	P	0,00	NULL	NULL	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -j -97		ODN-LUK	S	P	0,00	NULL	NULL	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -l -00	LŚW	ODN-LUK	S	P	0,24	100	3	

[Dodaj](#)
[Edytuj](#)
[Usuń](#)
[Pobierz dane](#)
[Generuj raport](#)

Przewaga odnowienia z sadzenia lub siewu:

Lista wydzieleń do oceny										
Lista wydzieleń do oceny upraw										
	Nr leśnictwa / nazwa	Adres leśny	Kod siedliska	Grupa czynności	Rodzaj odnowienia: N - naturalne, S - sztuczne	Na pow. otwartej: N / pod osłoną: P	Pow (ha)	% Pokrycia	% Wad	
F										
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-644 -g -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	1,15	100	1	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-648 -f -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	0,78	100	1	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-658 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	0,00	NULL	NULL	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-658 -d -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻN	N	P	1,60	98	2	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻN	N	P	0,00	NULL	NULL	
☒	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-666 -a -00	LMŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	4,36	95	5	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOŻ	S	P	2,71	99	3	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-673 -a -00	LŚW	ODN-ZŁOŻN	N	P	0,00	NULL	NULL	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -j -97		ODN-LUK	S	P	0,00	NULL	NULL	
☐	11/KARŻNICZKA	11-25-1-11-693 -l -00	LŚW	ODN-LUK	S	P	0,24	100	3	

[Dodaj](#)
[Edytuj](#)
[Usuń](#)
[Pobierz dane](#)
[Generuj raport](#)

PRZYKŁADOWY PROTOKÓŁ UZNANIA ODNOWIENIA NATURALNEGO

PROTOKÓŁ UZNANIA ODNOWIENIA NATURALNEGO W ROKU

Nadleśnictwo Adres leśny

Rodzaj rębni i rok wykonania cięć

Powierzchnia manipulacyjna/powierzchnia do odnowienia/ powierzchnia zredukowana do odnowienia

Rodzaj odnowienia (np. inicjowane, powstałe samorzutnie, na powierzchniach otwartych, pod okapem drzewostanu, sukcesja, odroślowe):

Rodzaj powierzchni	TSL	Opis odnowienia							Uwagi (dodatkowa cecha dla uprawy - przedplon lub odroślowa, planowane zabiegi i inne)	
		Gatunek	Wiek	Forma występowania	Jakość dla warstwy	Powierzchnia zajmowana przez samosiew	Liczba egzemplarzy na 1 m ² (lub na 1 ha dla odnowień o wysokości pow. 2 m) ,	Szacunkowe zadrzewienie lub zwarcie % pokrycia pow.		Srednia wysokość w m z dokładnością do 1 miejsca po przecinku
		1.								
		2.								
		3.								
		4.								

Wniosek komisji: Uznać odnowienie naturalne na powierzchni ha
Komisja w składzie:

1)

2)

3)

Protokół zatwierdzam – Nadleśniczy

....., dnia

* **Ostateczną formę protokołu ustala nadleśniczy.**

** **Integralną częścią protokołu jest szkic założenia uprawy.**

*** **Protokołem uznania odnowienia naturalnego może być zatwierdzony „Szkic założenia uprawy” ze statusem „WYKONANIE” pod warunkiem zawarcia w nim kryteriów uznania odnowienia naturalnego.**

Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 105 z dnia 19 grudnia 2025 r.
Dyrektora Generalnego
Lasów Państwowych
Znak spr. ZG.7010.10.2025

**Założenia wskaźnikowe dotyczące procentowego udziału odnowień
naturalnych w odnowieniach i zalesieniach ogółem dla poszczególnych
regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych do osiągnięcia średniorocznie
za okres 2026 do 2035**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych	Wskaźnik
RDLP Białystok	20%
RDLP Katowice	30%
RDLP Kraków	40%
RDLP Krosno	40%
RDLP Lublin	20%
RDLP Łódź	25%
RDLP Olsztyn	25%
RDLP Piła	20%
RDLP Poznań	20%
RDLP Szczecin	20%
RDLP Szczecinek	20%
RDLP Toruń	20%
RDLP Wrocław	40%
RDLP Zielona Góra	20%
RDLP Gdańsk	35%
RDLP Radom	25%
RDLP Warszawa	25%